

Jméno a příjmení studenta: Jana Veselá
Téma bakalářské práce: **Kašrut a šchita: Zásady židovské kuchyně a rituální porážky**
Oponent práce: ThDr. Markéta Holubová, Th.D.

Práce je koncipována jako poměrně obsírná kompilace. Pokud se autorka věnuje záležitostem kašrutu a šchity, informace jež čerpá z pramenů a sekundární literatury, dokáže poměrně správně utřídit a využít.

Problém nastává v okamžiku, kdy se autorka pouští do zobecňujících závěrů (především ohledně židovské kultury a religiozity).

Do této kategorie patří například výrok: „Oproti Aškenazím jsou Sefardím považováni za méně ortodoxní větev...“ (s. 10); „Aškenazím jsou zbožnější...“ (ibid.); „na rozdíl od Aškenazím se Sefardím jeví ve světle současného paradigmatu jako ‘racionálnější’, protože se lépe přizpůsobili tempu a dynamice současného světa...“ (ibid.). Takové zjednodušující a paušalizující věty, žel, svědčí o hlubokém nepochopení židovství a mnohotvárnosti jeho fazet.

Na téže straně (tj. 10) se rovněž nachází nepřesné geografické určení území obývaných Sefardy, jež ovšem vyplývá z nejasnosti pisatelčina nakládání s pojmem *Sfarad* (zcela opomíjí historické souvislosti šíření sefardské kultury, halachy a modlitebního ritu; navíc ani v poznámce nezmiňuje ostatní etnické, případně liturgické či jinak definované větve židovství).

Domnívám se, že autorka měla taktéž (alespoň v poznámce pod čarou) vysvětlit, že termín *kašer* se nevztahuje pouze na živočišné druhy a potraviny, ale stejnou měrou na šofar, pergamen atd. a v širším smyslu na veškeré předměty užívané při plnění tzv. praktických *micvot*.

Za poněkud nešťastný považuji způsob argumentace při zdůvodňování fenoménu *kašrutu* (s. 10 — 12). V záplavě slov totiž chybí poměrně stručná, leč výstižná charakteristika: Distinktivní *micva*; respektive *chok* či *chuka*. Z hlediska tradice nejde totiž primárně o duši věřícího (s. 11), ale o *avodat Ha-Šem*. Viz např. Sifra, Leviticus 18:4, par. 140.

Na straně 13 se nachází podkapitola věnovaná rituální vhodnosti ovoce a zeleniny; nevím, proč autorka pomíjí mišnický traktát *Ukcín* (Stonky), rozebírající danou problematiku (tj. eventuální přenos *tum'a* atd.).

Pisatelka několikrát zmiňuje různé rity a jejich odlišný přístup k otázkám kašrutu; je dosti podivné, že celou záležitost nespecifikuje [zejména v případě halachických ustanovení týkajících se *Pesachu*; v této souvislosti chybí též zmínka o rozdílech ohledně tzv. čistého a nečistého ptactva, mnohdy vycházejících z velice silné místní tradice (bažant, čáp atd.)]. Musím zde podotknout, že pštros rozhodně mezi rituálně čisté ptactvo nepatří (srov. s. 16) a netuším, na jaké prameny se autorka spoléhá.

Osobně bych uvítala zmínky o některých sporných případech (např. *lama apod.*); v obecnější rovině pak obsírnější pojednání o možné etymologii (či etymologiích) slova *parve*.

Jazyk práce je místy neústrojný; jakoby překotný, a proto občas zavádějící (viz s. 21 — 22). Vadí též některé anglicismy v přepisu hebrejských výrazů (*Hullin*; *halef*; *b'dikah*; *kabbalah*). Není zcela správné, že se autorka rozhodla užívat aškenázskou (respektive jidiš) formu některých termínů (*košer* namísto *kašer*; *trejfe* namísto *trefa*). Rovněž citace biblických textů z jiného než Českého ekumenického překladu (viz citát Gn 32:33 na s. 37: “synové Izraelcovi”) působí matoucím dojmem.

Poznámkový aparát je veden správně; autorka zařadila i některé obrazové přílohy.

Je nesmírná škoda, že Jana Veselá se rozhodla pro více méně mechanické opisování z pramenů a literatury a neusilovala o přístup originálnější a podnětnější.

Přes veškeré výtky zastávám názor, že práce dosahuje úrovně práce bakalářské, a proto ji hodnotím jako dobrou (tzn. klasifikačním stupněm 3).

V Praze dne 30. 7. 2012

ThDr. Markéta Holubová, Th.D.